

SOČA

(Večerno izdanje).

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje popoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kažipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . 13 K 20 h. ali gl. 6-60
pol leta . . . . . 6 „ 60 „ 3-30
četrt leta . . . . . 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu. Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravnništvo.

Oglasi in postanice se računijo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorien.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovansko knjižnico“, katera izhaja mesečno v splošnih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vseh letno 1 gl. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. petih vrstah.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

O užitnini.

(Govor poslanca dr. Tume na shodu v Dol. Vrtojbi.)

Mnogo vzburja zadnji čas javno mnenje vprašanje užitnin. To vprašanje kaže zalostno stran našega političnega položaja. Država pobira užitnino od vina in mesa, dežela ima pravico, pobirati doklade na to, ter ima še posebej davščino na drobno točeno pivo in žganje. To državno in deželno užitnino pobira ali visoki erar za se in dežela za se po svojih organih, ali pa odda pravico pobiranja potom zakupa zasebnikom - podjetnikom ali pa prepusti pobiranje užitnine krčmarjem in mesarjem samim proti odpravnini. To so trije načini po katerih se užitnina tirja. Ako se odloči za eni ali drugi način, je treba pred vsem vedeti, koliko znaša prava količina spečavanega vina, mesa, žganja, piva; po drugi strani, koliko stroškov znaša uprava pobiranja užitnin. Ako na primer določiti visoki erar dohodek na užitnini v kakem okraju na 40.000 K, in ako znaša pobiranje užitnine 14.000 K, potem je za vis. erar užitnina v tem okraju vredna 26.000 K; za to svoto rad prepusti pobiranje užitnin privatnemu podjetniku, ker dobi ves tisti dohodek in mu ni treba imeti odgovornosti in sitnosti pri pobiranju. Podjetnik pa zopet najde pri tem svoj dobiček, ker so troški njegove uprave znatno nižji, kakor oni uprave visokega erarja, in morda on izhaja s polovico rezijskih stroškov. Ako na primer vis. erar odda užitnino za 26.000 K in stanejo rezijski troški podjetnika le 10.000 K, tedaj ima podjetnik 4000 K dobička. Še ugodnejši položaj pa imajo krčmarji in mesarji sami. Tudi to upošteva finančna uprava in v prvi vrsti ponuja pobiranje užitnin tem obrtnikom samim. Ako se jih združi v kakem okraju nad polovico in ti ponudijo primerno odpravnino, tedaj finančna uprava njim prepusti pobiranje užitnin in sprejme podjetnika le, ako ponudi najmanj 10% več, kakor družba krčmarjev. Pobiranje užitnin po krčmarjih in obrtnikih samih pa je ugodno zato, ker je rezijska odpravninske družbe najnižja in doseže le par stotakov. V gorenjem slučaju tedaj družba na 40.000 K užitnine

lahko ponudi več kakor zakupnik, in tako povisa dohodek dežele in države, družba pa tudi lahko koristi svojim članom s tem, da prihrani rezijske stroške, in torej znašajo posamezni prispevki članov manj.

Koristi se pa tudi posebno s tem, ker se iznebi vsakega nadzorstva, bodisi finančnih organov, bodisi dacarjev zasebnih podjetnikov. Užitninske družbe najbolje vedo določiti količino potocenega vina, piva, žganja in spečavanega mesa, zato tudi najtočneje vedo, koliko znaša prava svota užitnine. Zato se pa tudi najlažje udeleže ali dražbe zakupa ali prevzamejo odpravnino. Tudi to stvarno vprašanje se je zaneslo na politično polje in se slepi in bega ljudstvo brez vsake potrebe.

Govornik označa potem stališče, katero je zavzel pri tem vprašanju zbog posebnih razmer. Takoj ko je stopil v deželni odbor, ga je neki poslanec opozoril na to, da bi bilo koristno, da dežela prevzame užitnino v svojo upravo. Priznal je in se danes priznava, da utegne dežela imeti koristi iz te lastne uprave, ali njegov odgovor je bil takrat in danes ta: da se vpelje deželna uprava, treba je pred vsem, poznati dejanski položaj, količino spečavanega blaga in stroške rezijske. Ali je eni ali drugi način koristnejši, je treba dognati na licu mesta po okrajih. Ako naj se goriški deželni odbor odloči za en ali drug način, je treba, da natančno poizve dejanske okoliščine sosednih kronovin, Kranjske, Koroške, Štajerske, kjer je užitnina v deželni rezijski; mora pa tudi dejansko vedeti vse podatke po okrajih v naši kronovini ter natančno vedeti, kako ustanovi deželni urad za pobiranje, in koliko stroškov bi stal.

V letošnjem zasedanju deželnega zbora je sklenil finančni odsek, naj pobiranje užitnine dežela prevzame v lastno rezijsko. Seja finančnega odseka je bila zadnji dan pred sklepom deželnega zbora, in ta zadnji dan je deželni zbor enoglasno predlog finančnega odseka sprejel. Govornik ni imel časa, baviti se s tem vprašanjem od enega dne do drugega, bil pa je trdne vere in prepričanja, da se predlog ni stavil brez obširnih studij in brez natančnih podatkov. — Za užitninske stvari je govornik poročevalec v deželnem

odboru, ali letošnji sklep deželnega zbora gledé pobiranja užitnin se ni vročil njemu, marveč si ga je pridržal deželni glavar sam. V deželnem odboru je prišla ta stvar čez povelje na dnevni red ter se je tam stavil predlog, da se odpošlje deželnega knjigovodjo in deželnega uradnika Klavžarja po okrajih, da si pridobé pooblastila od krčmarjev in mesarjev. Tudi proti temu predlogu govornik ni glasoval, ker je moral biti vere in prepričanja, da se je ta predlog stavil le po dobrem premisleku na podlagi studij in točnih podatkov. Ni se hotel vkitati v to vprašanje in se ga tudi ni taknil do onega trenutka, ko je stvar prišla po časopisu v javnost. Takrat je čutil svojo dolžnost, da se je prepričal v deželnem uradu, kako stvari stoje. In žal, da mora danes javno javiti in naglašati, da je dotični poslanec spravil predlog v finančni odsek, ne da bi bil nabral in imel dejanskih podatkov; tedaj ni storil svoje dolžnosti, kakor tudi ne poročevalec v deželnem odboru. Naglašá, da deželni odbor se danes ne ve, koliko bi znašali troški deželne rezijske, in da se danes nima podatkov, na podlagi katerih bi mogel sploh soditi, ali bo imela dežela izgubo ali dobiček pri tem podjetju. V sled odpora krčmarjev samih in vsled tega, ker se je dognalo, da deželni odbor ni pripravljen za akcijo, je deželni odbor to celo stvar tudi odložil za eno leto, in se le sedaj nabira podatke. Stališče narodno-napredne stranke in „Trgovsko obrtnega društva“ pri tem vprašanju je to: Rezijska v naši deželi bi znašala 60.000 K, in razlika med zneskom užitnine, ki bi se dal doseči vsled pobiranja po lastnih organih, in zneskom, ki se danes dobiva potom zakupa, bi gotovo ne pokrila rezijskih stroškov dežele. Torej preti izguba, ako se uvede lastna rezijska. Pri tem pa ima narodno-napredna stranka pred očmi tudi položaj v deželnem zboru in odboru. Tam absolutno gospodari italijanska stranka, in užitninski urad bi bil odvisen od vodstva te stranke. Ta urad pa bi imel silno veliko moči in vpliva na krčmarje in mesarje, ki so skoro vsi ob enem tudi trgovci v deželi, in bi dobil tako v odvisnost ravno oni stan, ki je

temelj in opora narodno-napredne stranke, in ob enem stan, od katerega je odvisna bodočnost naše kronovine. Zaraditega je narodno-napredna stranka odločno za to, da se ustanove krčmarske zadruga, in iste potom odpravnine prevzamejo pobiranje užitnine. Ker odpravninske družbe skoraj nimajo rezijske, ponudijo lahko deželi in erarju večji znesek nego zakupnik, in tako povisajo dohodek deželi in državi. Ker prihranijo rezijsko, tudi sebi koristijo s tem, da znižajo davek na užitnino, in da si se olajšajo uplačevanje v stalnih letnih ali mesečnih obrokih.

DOPISI.

V Gorici, 24. avg. (Tutti frutti). —

O lepi Putifarki na Krasu je bilo že mnogo govora v „Soči“. Vsa njena dela dokazujejo, da ne veruje prav nič v tiste znamenite in čudne čudeže v — P. Zato bi pa menda rada sama čudeže delala, kakor oni župnik, o katerem je pripovedoval „Slov. Narod“, da je naredil 16-letnega fanta za očeta, četudi kuharice še nikdar ni tkal, pač pa ona sama g. župnika. — Da bi v slučaju potrebe razglasila podoben čudež, je bila poklicala v farovž mladega sosedu, ki je doživel znamenit popoldan in večer na nuncveve stroške (tako je vsaj mislil, in jaz mu želim, da bi res tako bilo, magari repetatur!). Hudojni jeziki govoré, da g. nunc se je za ta čas nalašč umaknil in da njegova jeza ni bila taka, kakor so menili ljudje, marveč jezil se je le, ker punica ni znala bolje skriti. — No, zdaj se je že potolazil. Putifarko vozi pa povsod seboj, da bi se preveč lumpati ne naučila: kakor Špen in Melena se vedno skupaj tiščita. Dogaja se, da ob nedeljah delata prav dolge sprehode; g. nunc ima blagoslov, kekar se sploh vrne, tudi ob 7. zvečer! — Ali kaj to njega briga! Saj na Božič ni imel nobene maše mesto treh, a vzrok je znan! V škofiji vedó vse take lepe reči, a kaj storé, da bi se pohujšanje omejilo? Ta g. nunc pa ni le v obče pohujšanje pač tudi v veliko nadlego ljudstva, in sitnost in skrb mnogih ljudi... Eto v odgovor „Lažnjivemu Kljukcu“ na znano zahtevo!

po samokresu, ki mu je visel po ruski navadi na hrbtu.

»Pusti roko!« je zakričal neznanec, in njegov jatagan je zazvižgal okrog glave nesrečnega Bajbakova, »odleti ti desnica, pri moji veri! Izpusti takoj to revno deklico ter pojdi dalje!« Toda ko je videl, da hetman ne misli izpustiti deklice, ga stisne z levo roko za grlo. Kapitan je zastokal ter začel hropsti. Bled in zasanel se je zagugal ter kakor nekak hlopd padel na tla. Porfirov je ležal brez zavesti, lice mu je bilo blede in zasanelo in iz nosa mu je v potoku tekla kri.

»Pojdi, dete«, reče tujec z milim glasom, približavši se Kseniji. »Ti hudožneži, celo usta so ji zavezali. Odvezavši ji robec se je trudil namotati ga ji okrog njenega okroglega vratu. »Revno dete!« je dodal, pogledavši jo žalostno in sočutno v oči. Te so bile kalne, glava se ji je sklonila, roke so se ji tresle, noge omahovale, komaj, komaj se je držala po koncu, da ni padla. Neznanec jo je prijel za belo ročico, hotel jo peljati seboj, a ona, nezmožna, se je le plazila za njim. Opazivši njeno slabost, jo je polagoma dvignil v naročje, položil njeno glavo kakor skrbna pestunja na svoja široka pleča ter korakal s tem sladkim breemenom k njenemu stanovanju.

Na poti ga ni srečal nihče; a ko bi ga tudi bil, gotovo bi se bil čudil tej mični polnočni skupini. On kakor Herkul, opasan z orožjem novega veka, je ko-

rakal z odmerjenimi koraki kakor bi ne čutil nikake teže na svojih rokah; časih je obstal ter pogladil s svojo veliko roko svilnate lase na bledem čelu v omedlevici se nahajajoče postrežnice; — v tem hipu so bile njegove ostre črte na licu polne nežnosti in dobrote; v temni senci osivelih trepalnic se je zalesketala solza ter strkljala po vraskavem obličju doli na Ksenijino lice. Na to je Ksenija odprla svoje kalne oči in kakor vtrujena od težkega snu jih zopet zaprla. Jedna njena roka je ležala na njegovi široki rami, a druga omahujoča, padala mu po debelem, suknenem, črnem plašču.

Ko je dospel k terazškemu vodovodu, se je sklonil, zajel s široko dlanjo nekoliko mrzle vode, da bi jo, kakor skrbna mati, poškopril po sencih. — Mlada oskrbnica se je zgrozila ter ga bojzljivo pogledala. Pri žolti svetlobi svetilnice na vodnjaku ga je mogla videti v obraz, toda ni se mogla spomniti, da bi bila to lice kedaj v življenju videla. Vsaka njegova vraska, vsaka debela črta je budila v njej do njega neka neizrekljivo zaupnost; na njegovih širokih plečih se je čutila varno, zdelo se ji je, kakor bi bila v naročju svoje stare matere.

»Spustite me«, je dejala s slabim glasom, »lahko grem sama, samo pokažite mi, kje je gostilnica« pri P..... Megla leži tako nizko, da niti za pet korakov ni moči nič videti.

»Tukaj je P....., dragó dete«, reče

neznanec, spustivši jo tiho na tla. »Jaz vas pospremim, da bi...«

»Da bi...?« ponovi Ksenija in temna rudečica se ji razlije po licu... »Da bi lopovi — kaj ne — in njen glas se je zadušil v solzah in v vzdihu. Pomirivši se nekoliko, ga je prijazno gledala s svojimi modrimi očmi.

»Jaz vas ne poznam«, je dejala začudena, »vi pa ste mi v kratkih trenutkih storili toliko dobrega, kolikor bi mi lastna mati vse življenje storiti ne mogla. Ne poznam niti vašega imena, ne vem, kdo ste?« je zajecjela... Ne vem niti kako naj vas zahvalim, vas, ki ste me nepoznano rešili iz rok mojih preganjalcev...«

Črte na tujčevem obličju so se zamračile, prišla je vrsta nanj, da bi odgovoril. Za trenutek je molčal; bilo je videti na njem, da premišljuje, ali naj odgovori na njeno vprašanje ali ne? Toda zagledavši njene modre oči, ki so ga zaupno in hvaležno gledale, se je odločil, povedati ji resnico.

»Drago dete, ni vam bilo treba vprašati, kdo sem!« reče s pridrževanim glasom, ki je bil bolj podoben ječanju gozdnega viharja nego navadnemu razgovoru, kajti on, ki je bil blizu njega, ga je komaj razumel. »Vi ste zaslužili, da bi bil poginil za vas, dasi ne veste, kdo sem! Toda ker si želite, moram vam to povedati. Jaz sem hajduk iz čete ranjenega Vuka Zmijakovića. Sedaj pojdiva, vi potrebujete počitka, revno dete, ker ste utrujeni in slabi, zrak pa je vlažen ter bi vam utegnil škodovati.«

— 29 —

RUSINJA.

Pripovedka iz novejšega časa.

Srbski spisal Gjuro Jakšič.

Posl. Podravske.

—*—

[Dalje].

Koraki so se čimdalje bolj bližali. V gosti megli je bilo videti človeka v dolgi črni rjuhi, z velikim zavojem na glavi, ki se jim je vedno bolj bližal.

»To je on!« zakličé Klinski, spoznavši dobro človeka s črnim zavojem, katerega je videl oni večer v gostilni »pri Balkanu«.

»Bežimo, hetman! Sem za menoj na levo!« je kričal Klinski; »samo da uidevmo do »bataldžamije«, pa nas več ne dobi«, in nameril je korake h hotelu »London«. Toda komaj da so se ganili z mesta, je skočil oni neznanec kakor tiger v lahkih opankah pred nje, svetel jatagan se mu je zablskal v roki, in ako bi bil mogel kateri v gosti megli videti ga v obraz, pa bi bil videl v njegove oči obeh plamen razjarjenega tigra.

»Stoj!« je zakričal neznanec, »ako se ganeš z mesta, odsehem ti glavo.

Klinski je hotel zbežati, toda neznanec ga je tako močno udaril s pestjo po buči, da je onemogel padel na tla. Bajbakov je stisnil onemoglo Ksenijo še močnejše k sebi ter segel z desnico

tanje ubogega otroka so prihiteli neke gospe, katere so ga potegnile izpod voza. Otrok je poskodoval na desnem boku.

Otrok utonil. — Dvanajstletni otrok N. Širok se je sel kopat v Sočo blizu Lenassi-jevega mlina. V vodi ga je zagrabil krč, in revež je utonil, ne da bi ga bil mogel kdo resiti.

Požar. — V Morzaru je zgorela hiša nekemu Dondi Antonu. Ognja niso mogli ugasiti, ker ni bilo nikake priprave, pa tudi ne potrebne vode. Ognjegasei iz Kormina so prišli prepoznati. Vse imetje Dondavo je zgorelo, tudi denar in zlatenina njegove žene je zgorela.

V Korminu so zaprli nekega Stipančiča in Colhojka, oba iz Karlova na Hrvaškem. Hotela sta se izseliti, predno sta doslužila vojaščino. Izročili so ju politiški oblasti.

Z drevesa pada. — Franciška Vizin iz Solkana je nabirala v četrtki slive in zlezla na drevo. Po nesreči pa se je veja, na kateri je sedela, zlomila in ona je padla na tla. Poškodovala se je močno na roki. Peljali so jo v tukajšnje žensko bolnišnico, kjer so obvezali in jo zopet pustili domov.

Agitacija za katoliški shod. — Za katoliški shod, ki bo drugi mesec v Ljubljani, se agituje pridno tudi pri nas po deželi. Od nekkih strani z Vipavskega smo čuli celo, da se dela na to, da bi šli odposlanci na ta shod na občinske troške, menda staršine kot zastopniki zupanstva, dalje agitujejo, da bi društva odposlala svoje zastopnike na katoliški shod, seveda na društvene troške, in čuli smo, da nekje na Vipavskem mislijo pokukati celo v blagajno zavarovalnice za govejo živino, če ni kod v kakem kotu kak vinar preveč, da bi se dal porabiti za potnino na katoliški shod v Ljubljani. Torej agitacija na vsej crti. Duhovniki so na delu, in pri tem jih ni strah, niti pogledati v taka bralna društva, katera so zmerjali drugače z „liberalno kamro“. — Povedali smo že, da katoliški shod v Ljubljani je brezpotreben, da celo jako škodljiv bo, ker tam se bo le hujskalo proti liberalcem, brezvercem itd., kakor se čuje to današnji dan povsodi, v krčmi kakor v cerkvi od strani klerikalcev in njih kolovodij. Na kat. shodu bodo podpirali temelje tistim klerikalnim zadrgam in konsumnim društvom, katerim preti pogin, in snovali bodo nova v pogubo trgovcu in kmetu. Čulo se bo tam le tisto, kar gonijo „Slovenec“ in za njim „Gorica“ in „Prim. list“ po svojih predalih, hujskalo se bo in dregalo, drugega ne bo nič. In v tako gonjo naj bi šli ljudje iz naše dežele kar na občinske troške ali na troške društev? Upamo, da se zganje naši merodajni možje po deželi ter preprečijo tako nakano, da bi kdo hodil v Ljubljano na troške davkoplačevalcev na tak hujskarski shod kakor bo tisti katoliški! Somišljeniki, pozor! Postavite se po robu takemu početju, koder se pokaže.

Narodne vžigalice. — Te dni smo čitali v „Edinosti“, da tvornica, ki je prevzela izdelovanje vžigalic na korist družbe sv. Cirila in Metoda za Istro je doposlala družbi svoto K 46344 kakor odpadajoči del dobička prodaje družbinih vžigalic od 1. apr. do 30. jun. t. l. „Edinost“ pripoveduje potem, da so se prodajale te vžigalice v Hrvaški, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni, Hercegovini in Istri ter prihaja do zaključka, da vžigalice je bilo prodanih veliko premalo glede na število prebivalstva. — No, vsaki začetek je težak, pred vsem pa je kriva male prodaje narodnih vžigalic na sploh tista naša sloveča slovanska brezbriznost v takem pogledu. Pri nas v deželi so razširjene „Slavia“-žigice, „Säkerhets-Tändstickor“, tudi Leberzove dobiš, ali vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda je jako malo. O vžigalicah družbe sv. Cirila in Metoda se današnji dan ne more reči, da bi bile slabe, zato zamaš iščemo vzroka temu, da se jih sorazmerno premalo proda, drugodi nego edino v preveliki brezbriznosti. To so nam Nemci in Italijani v tem oziru pravi vzori. Na Koroškem na pr. po celem delu dežele ne dobiš drugih vžigalic od „Schulvereinskich“, pri nas pa dobiš povsodi, kjer stopiš med Italijane, le „fiammiferi della Lega nazionale“. Po listih, po lepkih, v trgovini, privatno, z jedno besedo: povsodi usiljujejo svoje žvepleuke v kavarne, gostilne in v žepu privatnikov. In „Schulverein“ ter „Lega nazionale“ imata namen, potujčiti naše slovenske otroke, družba sv. Cirila in Metoda pa ima namen, resiti jih prav tega potujčevanja. Namen je tako vzvišen in laška ter nemška doslednost v podpiranju svojih nam nasprotnih institucij tako velika, zlasti kar se tiče rabe vžigalic, da nam ne preostaja drugega nego vzeti si jih za vzgled ter ravnati se po njih. Svoji k svojim! V vsaki slovenski hiši se morajo rabiti vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda, vsak Slovenec mora pritižgati le s temi vžigalicami! Če kje, moramo biti pač tu dosledni, ker zraven o kaki požarovalnosti niti govora ni; vžigalice so vsakdanja potreba!

Pevsko društvo „Nabrežina“ naznanja: Do 22. t. m. so se prijavila slavnosti razvija društvene zastave dne 8. in 9. sept. sledeča društva, in sicer: Pevsko društvo „Hajdrih“ iz Proseka korporativno z zastavo; poje E. Juvanec „Pastir“ z duetom bariton in tenor. „Delavsko podporno društvo“ iz Trsta korporativno z zastavo. Pevsko društvo „Skala“ iz Sv. Križa korporativno; poje Iv. pl. Zajec „Šumski čar“. Pevsko društvo

„Slava“ pri Sv. Magdaleni Spodnji, deputacija z zastavo. Pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane, korporativno z zastavo. Pevsko društvo „Adrija“ iz Barkovelj, korporativno z zastavo; poje Hajdrihovo „Hercovska“. Pevsko društvo „Lipa“ iz Bazovice po deputaciji. Pevsko društvo „Danica“ iz Kontovelja; poje A. L. Leban „Slovensko deklico“, mešan zbor. Pevsko društvo „Ljubljana“, korporativno z zastavo; pelo bo de F. Gerbič „Slovenski brod“. Pevsko društvo „Velesila“ iz Škednja po deputaciji. Pevsko društvo „Kolo“ iz Trsta, korporativno. Telovadno društvo „Goriški Sokol“ korporativno; 20—25 udeležencev. Telovadno društvo „Tržaski Sokol“ iz Trsta z zastavo. „Ognjegasno društvo“ iz Sežane korporativno. Do 27. t. m. se še lahko prijavljajo društva, ker potem se naredi program.

„Gospodarsko bralno društvo“ v Cerknem vabi na veselico, katero priredi dne 2. sept. v prostorih g. Petra Jurman-a. Vspored obsega petje, srečkanje, prosto zabavo in ples. Med posameznimi točkami vsprejeda bo svirala domača godba. Začetek veselice ob 7. uri pop. Ob 5. uri pop. se zaključijo tritedensko kegljanje za dobitke in razdelitev istih. Vstopnina za neude 40 vin. Vstopnina k plesu za ude in neude 60 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Slavnim županstvom dopošljemo v kratkem vprašalne pole za prihodnji „Kažipot“, na kar že zdaj opozarjamo. Ker želimo, da je „Kažipot“ vsako leto popolnejši, posebno o trgovcih in obrtnikih, se obracamo v prvi vrsti na sl. županstva s prošnjo, da nam v tem pogledu stojé na roko s pošiljanjem točnih podatkov ter morebitne lanske nedostatke popravijo.

Naglaha (gluhost). — Bogata gospa, ozdravljena od nagluhe in ušesnega brenčanja z umetnim ušesnim bobnilom dr. Nicholsona, je darovala nje-govemu zavodu 75.000 glit., da gluhi, nepremožni ljudje lahko zastoj vdobijo taka bobnila. Pisma je pošiljati na naslov: St. 4600, zavod Nicholsona „Longeott“ Guanersbury, London W.

Razgled po svetu.

Cesarjeva zahvala. — Cesar je izdal po ministerskih predsednikih Körberju in Szellu pismo, v katerem se zahvaljuje svojim narodom za izkazane mu simpatije povodom 70-letnice.

Cesarstvo pomlloščenje. — Povodom 70-letnice rojstnega dne je pomilostil cesar 56 kaznjencev. Od teh sta 2 v Mariboru, 2 v Gradcu ter 5 ženskih v Begunjah na Gorenjskem.

Körberjeva pogajanja. — Namestnik na Češkem grof Coudenhove je imel konferenco s Körberjem in Rezekom na Dunaju. Gledé na to javljajo „Plzenski listi“ da je rekel grof C. na konferenci, da ni misliti, da odnehajo Čehi od obstrukcije, ker koncesije so preneznatne. — Torej Körber le lovi Čeha, da bi jih pridobil s kako malenkostjo! Da se moti, mu pove lahko že sedaj vsakdo, kdor le količkaj pozna Čeha in položaj.

Izgon Avstrijcev iz Pruske. — Iz vrtislavskega sodnega okraja so zopet izgnali 23 avstrijskih Slovanov. Bil bi pač čas, da bi Avstrija uporabila tisti menda samo bahat izrek nekdanjega ministra-predsednika grofa Thuna, ki je rekel, da se bo ravnal „nach dem Grundsatz der Reciprocität“. Bilo bi zdravo da bi Avstrija pognala nasproti temu po vzorcu iz Nemčije čez mejo tiste velike čete nemških „lačenbergerjev“ in „kulturträgerjev“, da ne bi delali tukaj le zgago in si ne bi polnili nikdar sitih žepov.

Nov vrhovni poveljnik srbske armade. — Mesto svojega očeta, razkralja Milana, je imenoval kralj Aleksander generala Mih. Srečkovića vrhovnim poveljnikom srbske redne vojske. General Marković pa je postal šef generalnega staba srbskega.

Skrb Italijanov za svojega kralja. — Italijansko časopisje zahteva, da se mora novi kralj bolj varovati proti napadam, kakor je to delal njegov pokojni oče. Znano je, da Umberto ni hotel nikdar imeti straž okoli sebe. Zdjaj pa zahtevajo Italijani, da njihov kralj ne sme nikdar nikamor brez jednega odgovornega ministra in brez telesne straže, kajti ne gre se samo za kraljevo življenje ampak za obči blagor Italije.

Burska vojna. — Iz Pretorije je dopspela po Reuterjevem uradu vest, da misli general Dewet korakati proti Bushoeltu, kjer bi se zjednil z vsemi ostalimi burškimi odredi. Tudi ostanki Bothovega krdele se zbirajo okoli tistega mesta. Misli se, da general Dewet zbere veliko armado in potem začne napadati ofenzivno Angleže. Pokazalo se je, da Dewet je mož zato, in da dokler Angleži njega ne ujamejo, ne bo konca vojne. Ostale vesti govore o malih praskah med Angleži in Buri, a ne ve se, kje so se godile in kdo je bil zmagalet. Danes v jutro je odšel z Reke angleški parobrod Suffolk s 720 konji, ki so določeni Angležem v južni Afriki.

Ruske zmage v Mančuriji. — General Grodekov prodira vedno proti jugu. Odlikuje se posebno general Renenkampf, kateri podi ogromne čete Kitajcev kakor zajce s svojo peščico vojakov. 16. t. m. je zapustil Renenkampf gorovje singansko in sledil Kitajcem do mesta Javanija in 17. t. m. jih je pripodil do vasi Monake. Tukaj so se zbrali

Kitajci, ali Renenkampf jih je zopet pobil; njegovo konjstvo je sledilo Kitajcem do Karohajama in do mesta Mergen. V Mergenu so se utaborili Kitajci, ali Rusi so začeli bombardirati in ga vzeli z malimi zgubami. Na to so Rusi podili Kitajce vedno dalje proti jugu in jim vzeli 3 topove in mnogo orožja in streljiva. Zgube Kitajcev naraščajo sedaj na severu na 6000 mrtvih. V 12 dnevih je prepodil Renenkampf Kitajce iz vsega okraja in vzlet 20 topov. Ruske zgube so neznatne. Mrtva sta dva častnika in dva kozaka, ranjeni pa so 3 častniki in 30 vojakov.

Vojna na Kitajskem. — (Poročilo 24. in 25. avg.). Nemski poslaniski namestnik javlja iz Čifu, da večer pred vstopom zaveznikov v Peking so Kitajci na vso silo bombardovali angleško poslanstvo. Napadali pa niso samo boksarji, ampak tudi vojaki redne kitajske vojske. V tem napadu je bil ubit jeden nemški vojak. Kitajski del mesta so zavezniki še precej lahko vzeli; mnogo več dela pa so imeli, predno so zavzeli tartarski in cesarski del. — Iz Petrograda javljajo, da je ruski general Lenevič prvi naskočil vhodna vrata pekinskega zida in da je tudi prvi prodril v mesto. Ruska zastava je prva plapolala na zidu, kakor tudi v cesarskem delu mesta. Poveljnik predstraže, major Vasilevski, in poveljnik sibirskih lovecev, polkovnik Modl, sta bila s svojimi četami prva na zidu. Kitajci so se umikali, a pri vsem še vedno grozovito streljali na Ruse. Konečno so se morali umakniti ruski hrabrosti, in zbežali so na vse kraje. Major Vasilevski in še pet častnikov je ranjenih. Ranjenih je tudi vojakov 102. Polkovnik Antikov in tudi 20 vojakov je mrtvih. — Iz Šangaja javljajo, da je tam vse presenečeno, ker ni nobenega poročila, katero bi prišlo naravnost od poslanikov. Bati se je, da ne bi Kitajci obkolili zavezno armado v Peking. V Evropi se tega pa živ krst ne boji, ker so sedaj že druge sveže armade na potu iz Tientsina v Peking. — Javljajo tudi, da je angleški poslanik nevarno zbolel in da je cesarica z vsem svojim dvorom ušla iz Pekinga. — Zavezniki zahtevajo, da se obsodi princa Tuana in generala Čung-fu-siana na smrt. General Junglu, kateri je v rokah zaveznikov, je potrdil, da mu je princ Tuan ukazal oblegati poslanstva in da je sploh Tuan kriv vseh izgredov in moritev, kar se jih je zgodilo. — Iz Berlinu poročajo, da je cesarica ubegla v ponedeljek, prej kakor so zavezniki vzeli Peking. Beži proti severu v mesto Kalgan. General Juančikaj jo spremlja z veliko armado. Ker so pa na severu Rusi in ker ti zmagovito prodirajo, je verjetno, da oni cesarico vlové. — Krdele boksarjev je hotelo napasti 20. t. m. mesto Tientsin, katero branijo Japonci in Amerikanci. Boksarji so bili tepeni in so zgubili 200 mož.

Narodno gospodarstvo.

Ljubljanska kreditna banka. — Včeraj je bil ustanovni siod te nove banke. Udeležba je bila velika, ker od 125 glasov je bilo udeleženi 90. Izvolili so upravni svet 9 članov, 3 zastopnike „Živnostenske banke“, znane ljubljanske trgovske tvrčke, dr. Tavčarja in župana Hribarja, ki je izvoljen predsednikom. Celjska posojilnica je bila zastopana po gg. dr. Serncu in Dečku, tržaska po dr. Gregorinu, goriska ljudska in trgovsko-obrtna zadruga po dr. Tumi. Zanimivo je to, da klerikalna stranka je odklonila sodelovanje ter pokazala svojo odložitost s tem, da je odklonila celo razglasitev shoda, dasi se ima isti razglasiti po pravilih v „Slov. Narodu“ in v „Slov.“. Banka začne delovati s 1. sept. t. l.

Shod avstrijskih industrijalcev. — Kakor se naznanja z Dunaja, se bo vršil v oktobru tam vsled sklepa centralnega odbora društva avstrijskih industrijalcev shod vseh avstrijskih industrijalcev. Vse obrtne korporacije so bile pozvane, da bi imenovale svoje delegate. V povabilu se poukazuje na sedanje neveseljive gospodarske razmere. V prvi vrsti se bode na shodu obravnavalo o vprašanju gledé premoga, potem o ravnanju ogerske vlade proti avstrijski trgovini in industriji in pa o vprašanju glede tarifov na železnicah. — Za sedaj samo to vest konstatujemo, ali radovedni smo na posledice tega shoda. Zlasti bo zanimivo, kaj se doseže gledé premoga, ki se draži od dneva do dneva. Vsa industrija nekako s strahom gleda na to stopanje cen. Društvo avstrijskih industrijalcev na Dunaju je sicer v tem pogledu že storilo precej korakov. Tudi pri vladi je potrkalo že na vrata, ali dr. Körber jim je odgovoril, da ne more prav nič proti cenam in da je vlada sama oškodovana!! Neverjetno ali resnično! Par premogarskih baronov in tak strah pred njimi! Ker ni videti nikake pomoči proti takemu počenjanju posestnikov premogovih jam, so v raznih tovarnah začeli delati razne poskuse: kako stediti s premogom? Trdi se, da so pri poskusih prišli na sredstva, s katerimi bode moči 40% premoga prisedeti. — Druga točka dnevnega reda je tudi prav velike važnosti. In prav zanimivo bo zvedeti, bode-li avstrijska polovica pri svoji ogerski sestri mogla doseči malo več tolerantnosti. Da, da, krvavo se maščuje nad našo polovico populjivost Ogerski in pa prevelika ljubezen naše polovice do Madžarov. Avstrijsko-ogerska pogodba nas že kruto tepe s svojim neraz-

mernim razmerjem 70:30. Ali Madžarom to se ni dovolj! So kot cigani, kakor naše ljudstvo pravi; če mu podaš jeden prst, zagrabijo za celo roko. Avstrijska polovica je popuščala in popuščala, no, dokler ni prišlo do tega, da so se Madžari nasitili avstrijskega kruha in da so začeli peči svoj kruh. Rafinovanosti so dovolj. — Tretja točka pa je stara rana, za katero bi bilo treba pravega modernega zdravnika. — Skratka: Shod avstrijskih industrijalcev bo prav poučen za vsakega mislečega človeka. Pokazal bo: 1. kapitalistiško družbo v pravem svetlu; 2. impotentnost (nemočnost) Avstrije z ozirom na Ogersko in 3. velike zasluge ministra Wittka na dopravnem polju. Shod bo seveda protidelavski, kar je samo ob sebi razumivo, saj ga aranžirajo gospodje okoli dunajske „Arbeit“.

Narodno-gospodarski kurz v Brnu. — Potreba, da se razširijo kar mogoče znanoosti mej najširše sloje naroda, je vzbudila mej naprednimi narodi idejo potom tzv. vseučiliških ekstenz poučevati ljudstvo v raznih znanstvenih strokah. Mej najvažnejše vede za razvoj blagostanja ljudstva spada narodno gospodarstvo. Zato se jej žrtvuje in posvečuje skoro največ pazljivosti. Mej Čehi je temu poznanju že zelo slediti realizovanje. Lani so v Pragi priredili prav lepo vspele narodno-gospodarski kurz, letos pa v Brnu. Praski je bil vsakemu, kdor se je le zanj brigal, pristopen, brnski pa je bil izključno namenjen učitelstvu moravskemu. Iz popolnoma jednostavnega vzroka. Učiteljstvo, živče na kmetih, se mora tako rekoč pečati z narodnim gospodarstvom, kajti k temu ga sili njegova okolica. Na Moravskem je skoro v vsaki drugi vasi gospodarsko, obrtno, mlekarako ali kmetijsko društvo, „raifajznovka“ ali pa kaka druga posojilnica. Tezko stališče ima potem oni učitelj, ki stvari ne razume. Izgublja ugled pri sovaščanih. In to je britka izguba. Na narodno-gospodarskem kurzu v Brnu se je predavalo: „Uvod v narodno gospodarstvo“ (prof. Albin Braf), pogodba (prof. Fiedler), o obrtnem vprašanju (dr. Gruber), o poljedeljski organizaciji na Moravskem (dr. Perok), o od-toku gospodarskih izdelkov na Bavarskem (oficijal Maša) itd. Skratka: Na narodno-gospodarskem kurzu v Brnu so se obravnavali prav zanimivi predmeti. Žal le, da niso bili dosti sistematični, kajti videlo se je, da kurzu nekaj nedostaja. Za socijalno vprašanje, za delavsko vprašanje, ki je v današnji dobi tako zelo aktualno, za to vprašanje ni bilo predavatelja. Napredno časopisje na Moravskem je z velikim veseljem pozdravilo narodno-gospodarski kurz, z prav poučno napetostjo ga sledilo in na konec primerno ocenilo. Zanimive so razne kritike, ali vse soglašajo v tem, da bi bilo velike vrednosti, če se brzo priredi drugi. Kedaj pa mej Ljubljana dotakamo kaj podobnega? Kedaj Ljubljana pozdravi udeležnike prvega slovenskega narodno-gospodarskega kurza? Na to vprašanje ni odgovora!

Poslano*)

kolovodjam okoli „Prim. lista“.

Ko sem pred dvema letoma bil še preslepljen krščanski socijelist in agitator za Vsegamogočnega dr. Pavlico, tistikar nisem bil „mešetar“, ampak bil sem „mladenič z vsemi dobrimi lastnostmi“. Zdjaj pa, ko sem pristaš narodno-napredne stranke, sedaj sem „mešetar“, osel, brezverec! Tako je prav! gospod dr. Pavlica, in kurat Biljenski. Taka je Vaša krščanska morala! Da pa bosta vedela, zakaj sem odstopil od krščanske socijalne stranke, naj bode tukaj javno povedano, da mi je gosp. Knavs, takrat kaplan v Št. Petru, rekel, da mi krščanski socijalisti moramo delati na to, da se delavcem plača — ne povisa, ker ta, kateri dobro stoji, nič ne veruje! To nam kažejo volilci I. in II. razreda, in imamo vzgled v vsaki občini.

Te besede so mi odprle oči, da sem odstopil iz njih družbe! Brez drugega komentara!

Dolj. Vrtojba, 24. avg. 1900.

Miha Gorkič l. r.

Poslano*)

v odgovor „Gorici“, Primorskemu listu in par besed kaplanu Ličanu!

Javljam, — da res nisem veroval in tudi vedel ne, da klerikalci znaste tako pristno lagati, toda z menoj ne dovoljujem, da boste pometal, — ampak zahtevam, da preključete javno vse sledeče laži, ali pa imenujete za priče osebe.

1. Kdo je pil pri meni zastoj? — 2. Kje in kedaj sem prevzel pod svoje okrilje shod? — 3. Kod in kedaj sem zbobnal in gonil ljudstvo z mešetarji skupaj? Pojasniti Vam moram na kratko to-le v svojo obrambo! Prvič, da meni ne preostaja čisto nič časa, tako vroče se s politikom ukvarjati. — Radi tega sem jaz bil na moč proti shodu

Za vsebino pod tem naslovom je odgovorno uredništvo in toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon. Op. ured.

za isti dan, — ker nisem imel časa se govoriti z nobenim o tem — kajti po legi domače trgovine sem ravno isti dan imel največ opravka s trgovino sadja.

Torej Vam je umevno, — da sem preobložen z delom. Radi tega tudi ne mislite, če imate količkaj poštenja, da bom jaz z družino se tako trudil in potil, da bom potem zastoj koga pojil na čast shoda; me vsi predobro poznajo, da od mene ne odleti vinar po nepotrebnem.

Kdo je kričal Vam klerikalcem „živio“, to me malo briga, ker nisem utegnil biti zraven, a naletel sem šele ravno, ko je kaplan Ličan klobasal o trgovini samo laž. Črni suknji to pač ne pristojajo. Trdil je namreč, da zadruga je, da se židom iztrga iz rok kmeta-trpina. — Na to sem ga opozoril, da tu ni židov, potem se je pa obrnil na trgovino samo; namreč, da zadruga dela v korist kmetu, da bi se potem dobiček med kmete zdelil. — „Boš čakal konj, da trava zrasta“. — Ravno tako boš čakal kmet, da pride „profit“ od te zadruge. Saj je prav v spretnih rokah pod Vasim okriljem, mežnar in ob enem krojač, Vi duhovnik-trgovec, in poslovodja alkoholometer. Vsi ste trgovske šole absolvirali in imate 100 let prakse v tej stroki. Zato že pride dobiček na dan, enak onemu v Trnovem na Kranjskem; kajti Vaše knjige me nič ne zanimajo, ampak krone v denarnici. Za dobiček, v knjigi napisan, se nič ne da.

Nadalje je klobuštral, da zadruga zeli sprejeti trgovca v svoje okrilje. Kakó! Kedar? Ko nas popolnoma v tla potlačite. Ste dovolj škodovali kmetu in trgovcu lani in letos. Lani namreč ste ravno v času kupčije na shodu lagali, da krompir je na Dunaju po 5, 6 in s tem ste kmete zadržali, da ga niso hoteli dati po 3, a potem so ga morali dati po gl. 1-20 To je dobiček, od Vas pridobljen kmetu. Čemu pa letos je padla cena? se gl. 1 manj kot lani? — Ker ste tudi Vi kupovali! Zato, ker ste hoteli se tudi Vi pokazati spretni, da znate trgovati. Zato ste dali ponudbe v Nemčijo gl. 20 manj kot nobeden drugi, (se ve v škodo kmetu in zadrugi), samo da ste se urinili v trgovino, je li torej to korist kmetu? li zadrugi?, ko že tako nizko ceno uničujete? — Dokazov imam obilo na razpolago.

Tako da v svojem „jedernatem“ gogoru, ki je trajal le 3—4 minute, niste besede resnične povedali kot kaplan, ste le pesek v oči metali, kar gospodu dr. Tumi predbacivate. Ravno nasprotno, ker on je vse resnično povedal, kar je že vsem znano, a Vaše zavijenje pa nikomur, meni pa je znano natanko, ker se s tem ječam, in se moram proti Vam boriti, kajti ne pričakujem, da bi me milostno sprejeli v svojo družbo, niti za slugo ne. Dokler me ne vržete popolnoma ob tla, mene in druge trgovce, in ravno tako tudi kmeta po tej poti in sami sebe z Vašo manipulacijo, dotle menda ne boste mirovali. Konečno moram pripomniti še, da se vendar nekaj dostojniše izrazite v izjavah mojega imena in tudi sina Danijela, saj nismo nikaki Vaši „fakini“.

Vrtojba, 25. avg. 1900.

Jakob Maraz, l. r.
veleposestnik - trgovec.

VII letnik ročnega „Kažipota“

po Gorškem, Trstu in Istri izide tudi letos dne 15. decembra v založbi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček. Vsebina tega koledarja je radi svoje točnosti v podatkih o občinah, oblastnih, trgovskih, obrtnikih itd. zanesljiva ter jako priljubljena radi žepne oblike. Jako se je priljubil „Kažipot“ vsem uradnikom, trgovcem in obrtnikom, katerega imajo vedno radi seboj, posebno na potu in v trgovini. — Čutimo potrebo, da se izda tudi letos ročni „Kažipot“ ter vabimo tem potom vse one čast. gospode trgovce in obrtnike naj bi se posluževali tega „Kažipota“ za priporočevanje svojih obrtj in strok. Cena je: cela stran 12 kron, pol strani 7 kron. Z ozirom na to, da dobé naročniki „Soce“ ta „Kažipot“ kot novoletno darilo ter da tiskarna pokrije stroške edino le z oglasi, se nadejamo, da gg. trgovci in obrtniki ne opusté te prilike ter se mnogostevilno odzovejo. Sprejemamo edino le narodne in poštene tvrdke. Vsakdo, kateri oglasi svojo obrt ali trgovino, dobi jeden iztis „Kažipota“ zastonj. Plačilo oglasov se vrši o prejemu „Kažipota“.

Svileno blago za neveste gl. 10-50

in višje — 14 vzetrov! — poštnine in carine prosto Vzorci z obratno pošto; ravno tako črne, bele in barvane „Hennebergove svile“ od 45 kr. do gl. 14-65 meter.

G. Henneberg, tovarnar svile
(b) (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Gorici.

Goriška ljudska posojilnica

registrirano društvo z omejeno zavezo
v Gorici
Gospoška ulica št. 7, I. nadstropje
v lastni hiši.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni član društva, in se obrestujejo po 4½%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila se dajejo samo članom, in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5½%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K 1.400.000.
Poštno-hran. račun št. 837.315.

Važno za vsakega!

Razprodaja!
Za neverjetno nizko ceno, za samo gl. 2-95 se vdobi krasno garnituro, inajoco naslednjih štirinajst dragocenh krasnih predmetov:

Važno za vsakega!

- 1 žepna ura iz niklja Anker-Rem. (na željo posrebrnjena) s krasno vdelanim okrovom, natanjko regulirana s 3-letnim jamstvom ter etui.
- 1 eleg. oklopna verižica iz niklja ali goldina s privezki vred. Parizni sistem.
- 1 kravatna igla iz goldina z vdelanimi briljanti.
- 1 par pozlačenih zapestnih gumbov. Znamka „Garantie“.
- 1 garnitura gumbov iz goldina za predsrajnike in ovratnike; 5 komadov.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno zaznamovana.
- 1 prstan iz goldina z eleg. kamnom.
- 1 pomaniševalno žepno zrcalo v etui.

Teh štirinajst krasnih in dragih predmetov z uro Anker-Rem. razpošilja za samo gl. 2-95, proti povzetju ali naprej poslanim zneskom tvrdka

Bratje Hurviz,

Eksportna hiša, Krakau, Stradom 17 (Avstr.)

Kar se ugaja se tekom 8 dnij sprejme nazaj ter denar vrne, da se kupovalec nima bati nikake nevarnosti.
Bogate ilustrovane kataloge vseh dragocenostij zastonj in franko.
Sprejemajo se preprodajalci in agentje.

Mirodilnica

v Tržni ulici, poleg krtega trga
(poslopje c. kr. okrožn. sodišča)

ima veliko zalogo najfinejega
žvepla v kosih,

katero prodaja po najnižji ceni.

Ima tudi vsakovrstnih, najboljih pripomočkov za čiščenje vina.

Priporoča se p. n. občinstvu

Ant. Jeretič.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino, 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.
Cene zmerno. Posrežba poštna.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega da more sebe in druge blaziti in prav likati), ter se dobi za predplačilo 1 gl. 50 kr., po pošti 10 kr. več, a i proti poštnemu povzetju pri Jožetu Valenciču na Dunaju, III. Bez., Hauptstrasse N.o 84, 3. Stge., II. Stk., Th. 38.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana; knjig je malo več.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo S. cl.) tiskarno šk na perilo (P. cl.)

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjjo
Na Lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav
JOS. VINDYŠ - A,
v Pragi na Smihovu

(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.
se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovejših pripoznanjih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo pripotočnic obeh spricel domačih in inozemskih.
Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Čeniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in nepoštno: prosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Podjetje brez konkurence

išče solidnih agentov za prodajo novih, povsod rabljivih izdelkov. Visoke provizije, oziroma zagotovljena fiksna plača. Ponudbe na J. Klimesch, Praga št. 1134/II.

!! Važno za vsakega !!

Rozprodaja za neverjetno nizke cene:
12 krasnih komadov za samo

2 gl. 95 kr.

1 jubilejna žepna ura Sidro-Remontoir iz niklja s krasno vdelanim pokrivalom in s podobo cesarja Franca Josipa I. ali Svetega Očeta. Ima točno regulirano sekundarico. Ura se jamči tri leta. (Ni nazidna ura, kakor žal pošiljajo mnogi bazarji mesto pozlačenih.)
1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrnjena).
1 krasna igla za zavrtnike za gospode iz amer. double-zlata s kameni, podobnimi briljantom.
1 par lepih zapestnih gumbov iz pravega srebra, priznanega od c. kr. državnega urada.
1 par krasnih gumbov za rokave iz ameriškega double-zlata.
1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer. double-zlata (5 komadov).
1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomaniševalno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 12 komadov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih gl. 2-95. (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gl.) Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dnij radovoljno nazaj

E. Holzer
zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih državnih uradnikov in zaloga ur in zlatenine na debelo.

Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.
Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Dobi se povsod pripoznano najbolje sredstvo za čiščenje zob.

Kalodont

Ustanovljena tvrdka leta 1886.

Ivan Drufovka v Gorici

na Travniku šte. 5.
Tovarna nadplato Ozka ulica št. 8. — Filijalki v Komnu in Sežani.

Tovarniška zaloga usnja in podplato

ter vseh potrebščin za čevljarje, različnega usnja za sedlarje, knjigoveze, tapetarje itd.

Lasna tovarna nadplato (Schuhobertheile), jermenov in oprav za vole.

Glavni zalagatelj
voščila (biksa) družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Kupuje surove kože in loj po najvišjih dnevnikih cenah.
Ceniki na zahtevo zastonj in franko.

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici.
Gospoška ulica št. 7.

Velika zaloga manufakturnega blaga.

Priporoča cenj. odjemalcem svoje v obširni izbiri dospelo novo sveže blagó za spomlad in poletni čas, za ženske in moške; vsakovrstna sukna, kot: Loden, Kamgarn, Cheviot i. dr.
Krasna izbira volnenin, perkal, Battist, satin, „Voile de Laine“, Zephir i. dr. za ženske obleke.
Priporoča izborna perilo, bombažasto in evirnasto, katero prejema iz prvih sležkih tovarn; med temi ima tudi preproge, namizne prte, zavese, žepne rute, bombažaste in evirnaste, blago za blazine, plahte, kovtre, žamet in pliš v vseh barvah; prtenino, ogrinalke itd. Lepo perilo za moške in sicer: srajce, ovratnike, zapestnice, prsnike, ovratnice, nogovice, Jäger-srajce, za hribolazce itd. itd.

Vse po najnižjih in zadnjih cenah brez pogajanja.
Na željo se pošlje tudi uzorce, poštnine proste.